

Tarptautinė mokslinė konferencija

PERIODINIAI LEIDINIAI IR BESIKEIČIANTI VISUOMENĖ

Periodinei spaudai lietuvių kalba – 200

Vilnius, 2023 m. spalio 19–20 d.

KVIETIMAS DALYVAUTI

Periodinė spauda, kaip masinės komunikacijos priemonė, atspindi kolektyvinį santykį su visuomene. Tai ketvirtoji valdžia, kuri valdo žmoniją be įstatymų ir bausmių, nešdama atsakomybę skaitytojui ir valstybei. Rytų, Vidurio ir Šiaurės Europos regionai į periodinės spaudos epochą įžengė skirtingu laiku XVII a. vid. – XIX a. pr., bet visi siekė moderniai prisitaikyti prie kintančių laiko sąlygų. Periodikos pirmtakas lietuvių kalba „Nusidavimai Dievo karalystėje“, pasirodęs 1823 m. Tilžėje (Mažoji Lietuva, Prūsijos karalystė), buvo šio dėsningo informacijos ir komunikacijos plėtros bei kaitos proceso dalis. Jo ištakos – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Prūsijos karalystės tęstiniuose leidiniuose ir kalendoriuose. Su kiekviena diena pasaulinės spaudos apimtys didėjo, plėtėsi ir Lietuvos periodikos repertuaras (1760 m. Vilniuje išėjo pirmasis laikraštis lenkų, 1802 m. – prancūzų, 1810 m. – vokiečių, 1841 m. – hebrajų, 1862 m. – baltarusių kalbomis). Keitėsi ir visuomenės, pasinerdamos į įvairialypę informacinę būtį, spauda tapo modernaus žmogaus įvaizdžio dalimi. Periodinė spauda skaitmeniniame amžiuje transformavosi, atsirado naujų leidybos būdų, informacijos pateikimo formų ir formatų. Pirmasis periodinis skaitmeninis leidinys Lietuvoje pradėjo eiti 1998 m., dabar jų turime šimtus. Konferencija skiriama lietuviškosios periodinės spaudos 200 metų sukakčiai paminėti ir aptarti periodinių leidinių istorinės kaitos ir jų paveldo tyrimus, šiandienos periodikos leidybos ir sklaidos savitumus, išryškinti svarbiausius šiuolaikinės periodinės spaudos leidybos pokyčius, su kuriais susiduria Baltijos regiono ir kitų šalių tinklaveikos visuomenės.

Kviečiame teikti pranešimus šiomis temomis:

- **Periodikos tyrimų teorinės priegios.** Periodinio, tęstinio, serialinio leidinio sampratos kaita. Periodikos tyrimų metodologija ir šaltiniai. Kritinė komunikacijos ir informacijos, knygotyros, šaltiniotyros, tarpdalykinė perspektyva. Periodikos bibliografinių šaltinių bazės formavimas ir šiandienos būklė.
- **Periodinių leidinių istorija, istoriografija ir bibliografinių šaltinių išteklių.** Periodikos pirmtakai (kalendoriai, rankraštiniai laikraščiai, disertacijų tezės, silva rerum) ir repertuaro kaita XVI–XIX a. Tautinio atgimimo epochos periodika. Periodinės spaudos istorijos atradimai, keičiantys supratimą apie epochą, reikšmingus spaudos įvykius ir kt. Sintetiniai periodikos istorijos ir bibliografijos tyrimų rezultatai.
- **Periodikos paveldas, jo komunikacija. skaitmeninimas ir tyrimai.** . Periodikos ir tęstinių leidinių istoriniai rinkiniai (kolekcijos), jų raida ir sudėtis. Periodinių leidinių paveldo žanrai, meninis apipavidalinimas. Specializuoti periodinių leidinių paveldo skaitmeniniai išteklių, jų kūrimas ir naudojimas. Technologiniai ir metodologiniai dokumentinio paveldo skaitmeninimo klausimai. Spaudos tyrimų reikšmė skaitmeninimo procesams.
- **Duomenų analitika periodikos tyrimuose.** Duomenų samprata ir specifika periodikos leidyboje. Periodikos duomenų turinio analizės galimybės ir patirtys.
- **Periodika ir visuomenės grupės.** Periodikos tyrimai iš etninės, konfesinės, regioninės, nacionalinės, lokalinės tapatybės ar paskirties adresato analizės perspektyvų. Sovietmečio nelegalioji spauda. Išeivijos periodiniai leidiniai. Tautinių mažumų leidiniai. Periodikos vartotojai (skaitytojai).
- **Periodinių leidinių rinka.** Valstybės ir verslo interesai formuojant periodinės spaudos rinką, užtikrinant prieigą prie įvairių žanrų ir paskirties spaudos. Tarptautiškumo, nacionalumo ir regioniško dimensijos.
- **Periodika ir skaitmeninė leidyba.** Skaitmeninio periodinės spaudos turinio atsiradimas, leidybos procesų valdymo skaitmenizacija, naujieji leidybos verslo modeliai.

Organizatorius

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas

Partneris

Lietuvos mokslo periodikos asociacija

Konferencijos formatas

Nuotolinė

Konferencijos kalba

Anglų

Svarbiausios datos

Iki 2023 m. kovo 31 d. – pranešimų temų ir santraukų teikimas

Iki 2023 m. gegužės 15 d. – pranešimų vertinimas ir atranka

Iki 2023 m. birželio 30 d. – programos skelbimas

2023 m. spalio 19–20 d. – konferencija

Registracijos sąlygos ir kita informacija

Prašome registruoti pranešimų santraukas tarptautinės konferencijos svetainėje

<http://www.ibsc2023.kf.vu.lt/>.

Registruojant siūlymą būtina pateikti numatomo pranešimo pavadinimą, jo santrauką (ne daugiau kaip 250 žodžių), informaciją apie autorių (vardas ir pavardė; atstovaujama institucija, mokslinis laipsnis ir pedagoginis vardas; darbovietės adresas, elektroninio pašto adresas; trumpas mokslinės veiklos aprašymas (ne daugiau kaip 50 žodžių). Numatoma pranešimų trukmė – 20 minučių (ne daugiau kaip 2500 žodžių). Pranešimų pagrindu parengti straipsniai bus skelbiami tarptautinio mokslinio žurnalo „Knygotyra“ 2024 m. tomuose. Žurnalą leidžia Vilniaus universiteto leidykla, nuo 2018 m. jis referuojamas Elsevier Scopus duomenų bazėje. Dalyvavimas konferencijoje nemokamas.

Kontaktiniai asmenys

Konferencijos organizacinio komiteto sekretorė Kristina Gedvilaitė, el. paštas:
ibsc2023@kf.vu.lt

Adresas susirašinėjimui

Knygotyros, mediotyros ir leidybos tyrimų katedra Komunikacijos fakultetas
Vilniaus universitetas
Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, Lietuva